

3. Kitajima M, Khan KN, Harada A. Association between ovarian endometrioma and ovarian reserve.

2018 Jan 1;10(1):92-102. doi: 10.2741/e810.PMID: 28930606.

4. Yılmaz Hanege B, Güler Çekiç S, Ata B. Facts Views Vis Obgyn Endometrioma and ovarian reserve: effects of endometriomata per se and its surgical treatment on the ovarian reserve. 2019 Jun;11(2):151-157. PMID: 31824636.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-226-5-43>

REHABILITATION IN ARTERIAL HYPERTENSION, CORONARY ARTERY DISEASE AND SOMATOFORM DISORDERS IN WAR

РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ АРТЕРІАЛЬНІЙ ГІПЕРТЕНЗІЇ, ІШЕМІЧНІЙ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА СОМАТОФОРМНИХ РОЗЛАДАХ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС

Sisetskiy A. P.

*Candidate of Medical Sciences,
Assistant Professor at the Department of
Internal Medicine № 3
Bogomolets National Medical University,
Kyiv, Ukraine*

Сісецький А. П.

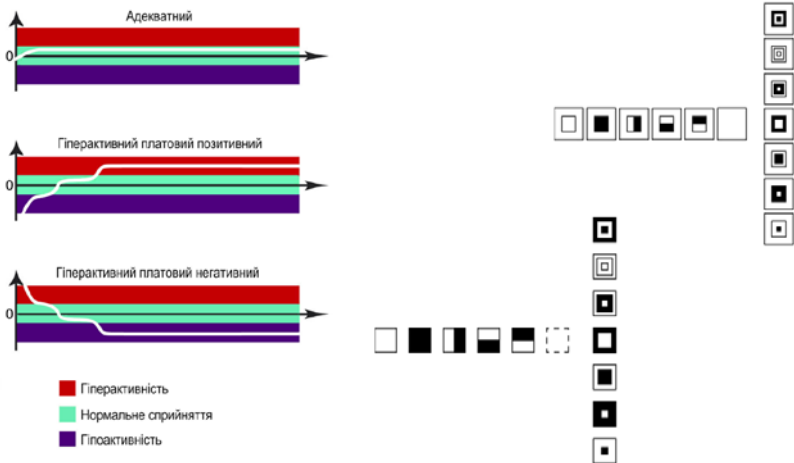
*кандидат медичних наук,
асистент кафедри внутрішньої
медицини № 3
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Під час війни реабілітація при таких психосоматичних захворюваннях як ішемічна хвороба серця та артеріальна гіпертензія, особливо при їх поєднанні з тривожно-депресивними розладами, полягає у ґрунтовному відновленні фізичної та психологічної цілісності пацієнта у стислі строки. З цією ціллю використовуються методи кардіопсихології (Sisetskiy A.P., 1995) – образно-асоціативна корекція (ОАК), голографічне моделювання (ГМ), – кінезіотерапії та їх поєднання – ландшафтна образна кінезіотерапія (ЛОК).

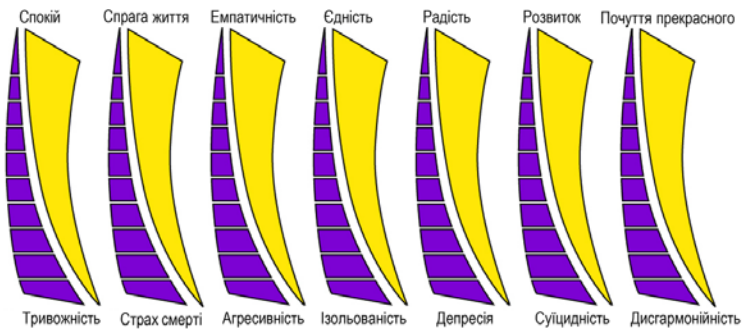
Методи. ОАК – графічне та кінестетичне відображення неусвідомлюваних психотравмуючих образів із заміщенням їх оптимальними позитивними. ГМ – візуалізація власного стану на

основі його інтегративного образу. ЛОК – пластичне відображення інтегративних образів власних негативних і позитивних психоемоційних станів із фіксацією посиленої версії останніх у довільних рухах та графічних композиціях у пріоритетних ландшафтних умовах.

Для визначення психоемоційних *типу реактивності, індексу напруги* та стану пацієнтів, його контролю, оптимальної фізичної, психічної активності, ефективності реабілітації застосовуються спеціально розроблені «Тестова Самоідентифікаційна Система» (ТЕСС) та «Самооцінка Рівня Психоемоційного Напруження».

ПСИХОЕМОЦІЙНА СФЕРА

Верифікація клінічного стану проводиться за допомогою Холтерівського моніторингу ЕКГ, добового моніторингу артеріального тиску, ВЕМ, ЕхоКГ). Тестування здійснюється до і після курсу реабілітації.

Імплементация. *Перший етап.* Хо́да у помірному темпі при збільшенні частоти серцевих скорочень не більше як на 15 за 1 хв., систолічного артеріального тиску – не більше як на 20 мм рт. ст., діастолічного – не більше як на 10 мм рт. ст. та одночасна фіксація позитивних образів навколишньої природи, відтворюваних згодом у домашніх умовах. *Другий етап.* Комплекс індивідуально підібраних статичних і динамічних релаксаційних та дихальних вправ з урахуванням гемодинамічних параметрів, визначених для першого етапу. Вправи виконуються з візуалізацією у внутрішньому полі зору попередньо відібраних позитивних образів природи. *Третій етап.* Графічна та кінестетична візуалізація власного стану. У внутрішньому полі зору пацієнт створює інтегративний образ, з'єднуючи образи кольору (зоровий аналізатор), звуку (слуховий аналізатор), руху (пропріоцептивний аналізатор), запаху (нюховий аналізатор) та смаку (смаковий аналізатор).

Трасформує його у позитивний образ і відображає довільними рухами у природних умовах, а потім – у домашніх. Тривалість курсу – 7-10 днів.

У період війни образно-асоціативна корекція, голографічне моделювання та ландшафтна образна кінезіотерапія – ефективні методи базової швидкої індивідуальної психофізичної реабілітації пацієнтів із ІХС, артеріальною гіпертензією та соматоформними розладами.

Література:

1. Сісецький А.П. Ішемічна хвороба серця як життєва криза: шляхи подолання. *Психологія життєвої кризи* / Відп. ред. Т.М. Титаренко. К.: Агрпромовидав України, 1998. С. 254–265.
2. Сісецький А.П. Проективна візуалізація в особистісній стабілізації пацієнтів кардіологічного профілю. *Перспективи психології*. 2004. Вип. 5. С. 137–145.
3. Сісецький А.П. Інтегративний образ у структуруванні внутрішнього про-сторю творчої особистості. Українська академія мистецтва. *Дослідницькі та науково-методичні праці*. НАОМА. Київ. 2006. С. 79-82.
4. Sisetskiy A. P. Holographic modeling in coronary artery disease, hypertension and anxiety-depressive disorders. *Медичні та фармацевтичні науки: Аналіз сучасності та прогноз майбутнього* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14.11.2020, Дніпро. 2020. С. 67–71.
5. Sisetskiy A.P. 缺血性心臓病, 高血圧和焦慮抑鬱症の全息模型。2019. <https://www.linkedin.com/post/edit/6562374540247252993>.
6. Сисецкий А.П. Определение и коррегирование психо-эмоционального напряжения при ишемической болезни сердца, гипертонической болезни и соматоформных расстройствах. *The concept of modern pharmacy and medicine in Ukraine and EU countries* : International scientific and practical conference, July 9-10.2021, Włocławek. Poland. 08.2021. S. 56-61. ISBN 978-9934-26-113-8.
7. Sisetskiy A. Stability in today's extreme conditions. Modern technologies. *Science and study 2021* : III Міжнародний форум науковців та дослідників. 01.10.2021, Київ. SPACETIME. Science Study Service. С. 191-193.